Euroopa Liidu
Teataja

ET
L-seeria

2026/1862

24.7.2026

KOMISJONI RAKENDUSOTSUS (EL) 2026/1862,

23. juuli 2026,

millega määratakse kindlaks ühtne sektoriülene paranduskoefitsient lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamise kohandamiseks ajavahemikul 2026–2030

(teatavaks tehtud numbri C(2026) 5379 all)

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse komisjoni 19. detsembri 2018. aasta delegeeritud määrust (EL) 2019/331, millega määratakse kindlaks üleliidulised üleminekueeskirjad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a kohaste lubatud heitkoguse ühikute (LHÜ) tasuta eraldamiseks ühtlustatud viisil, ([1]) eriti selle artikli 14 lõiget 6,

ning arvestades järgmist:

(1) Tasuta eraldatavate LHÜde maksimaalne aastakogus määratakse kindlaks vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ ([2]) artikli 10 lõike 1 teises lõigus sätestatud enampakkumisel müüdavale osale ning kohaldades artikli 10a lõikeid 5, 5a, 8 ja 8b. See maksimaalne aastakogus võetakse aluseks käitistele tasuta eraldatavate LHÜde arvutamisel vastavalt delegeeritud määruse (EL) 2019/331 artiklitele 16 ja 18.

(2) Selleks et järgida direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10 lõikes 1 sätestatud enampakkumisel müüdavat osa, ei tohi ületada tasuta eraldatavate LHÜde maksimaalset aastakogust, mida on vähendatud artikli 10a lõigetes 8 ja 8b osutatud koguste võrra ning vajaduse korral võetakse arvesse direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a lõike 5a kohaselt tasuta eraldatavate LHÜde maksimaalse koguse suurendamiseks kasutatud lisakogust ja kõnealuse direktiivi artikli 10a lõike 5 kohaselt eelmistest eraldamisperioodidest järele jäänud koguseid.

(3) Selleks et tasuta eraldatavat LHÜde maksimaalset aastakogust ei ületataks, tehakse vajaduse korral kohandus vastavalt direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a lõikele 5 ning vähendatakse eraldatavate LHÜde kogust ühetaoliselt kõigi selliste käitiste puhul, mis vastavad LHÜde tasuta eraldamise tingimustele. Käitised, kus kasvuhoonegaaside heite tase jääb asjaomaste võrdlusaluste puhul ühel aastal, mil kohandust kohaldatakse, allapoole liidu sektori või allsektori 10 % kõige tõhusamate käitiste keskmist taset, tuleb sellest kohandamisest välja jätta.

(4) Selle kohandamise eesmärgil määrab komisjon delegeeritud määruse (EL) 2019/331 artikli 14 lõike 6 kohaselt kindlaks sektoriülese paranduskoefitsiendi asjaomase eraldamisperioodi iga aasta kohta pärast seda, kui on teatatud esialgsetest asjakohaseks eraldamisperioodiks tasuta eraldatud aastakogustest.

(5) Sektoriülene paranduskoefitsient, mida kohaldatakse eraldamisperioodi 2026–2030 igal aastal, tuleb kindlaks määrata eraldamisperioodi jooksul tasuta eraldatavate LHÜde esialgse aastakoguse alusel. Sellega seoses tuleb arvesse võtta tasuta LHÜsid, mis on eraldatud liikmesriikide poolt direktiivi 2003/87/EÜ artikli 24 kohaselt lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemi lisatud tegevusaladele ja gaasidele. Arvesse ei võeta siiski tasuta LHÜsid, mis on eraldatud käitistele, mille liikmesriigid on kõnealuse direktiivi artikli 27 või 27a kohaselt liidu heitkogustega kauplemise süsteemist välja arvanud ja mis on eraldamisperioodi jooksul uuesti kasutusele võetud. Tasuta eraldatavate LHÜde vähendamine, mis tuleneb direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a lõike 1a teise lõigu kohase SPIMi teguri kohaldamisest, ei tohi kajastuda esialgses tasuta eraldatavate LHÜde aastakoguses, kuna sellest vähendamisest tulenev kogus tehakse kooskõlas kõnealuse direktiivi artikli 10a lõike 1a neljanda lõiguga kättesaadavaks innovatsioonifondile.

([1]) ELT L 59, 27.2.2019, lk 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2019/331/oj.
([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 2003. aasta direktiiv 2003/87/EÜ, millega luuakse liidus kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteem ja muudetakse nõukogu direktiivi 96/61/EÜ (ELT L 275, 25.10.2003, lk 32, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/87/oj).

(6) 2026. aastal on direktiivi 2003/87/EÜ artiklis 9 osutatud liidu lubatud heitkoguse ühikute üldkogus 1 185 420 090, võttes arvesse komisjoni otsust (EL) 2023/1575 ([3]). Direktiivi 2003/87/EÜ artikli 3ga lõike 3 teise lõigu kohaselt tuleb meretranspordi piirmäära suurendamise tõttu kohaldada LHÜde lisakoguse vähendamist 3,5 %, mille tulemusel on kohandatud LHÜde üldkogus 1 180 706 960. Vastavalt direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10 lõike 1 esimesele ja teisele lõigule kohaldatakse LHÜde tasuta eraldamise suhtes maksimumkünnist 43 %, st 43 % 2026. aasta LHÜde kohandatud üldkogusest 1 180 706 960 on 507 703 993 LHÜd. Sellest kogusest tuleb igal aastal vastavalt direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a lõikele 8 maha arvata 35 357 143 LHÜd, seega on 2026. aastaks maksimaalne lubatud heitkoguse ühikute kogus 472 346 850. Lisaks tuleb kooskõlas direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a lõikega 8b ning nagu on kinnitatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2026/667 ([4]) artikli 2 kolmandas lauses, tasuta eraldatavate LHÜde maksimumkogusest maha arvata 40 000 000 LHÜd, mis tehakse kättesaadavaks kliimameetmete sotsiaalfondile, nii et 2026. aastaks saab tasuta eraldada maksimaalselt 432 346 850 LHÜd.

(7) Sama metoodika kohaselt on järgmistel aastatel tasuta eraldatavate LHÜde maksimumkogused järgmised: 2027. aastal 434 602 358, 2028. aastal 395 980 088, 2029. aastal 357 357 817 ja 2030. aastal 318 735 546.

(8) Direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a lõike 5 kohaselt tuleb igal aastal, mil tasuta eraldatavate LHÜde kogus ei saavuta tasuta eraldatavate LHÜde kogust, mis võimaldab järgida enampakkumisele suunatavat osa, kasutada kasutamata jäänud kogust selleks, et vältida või piirata tasuta eraldatavate LHÜde koguse vähendamist enampakkumisele suunatava osa järgimiseks järgmistel aastatel. Ajavahemikul 2021–2025 jäi tasuta eraldatavate LHÜde maksimumkogusest kasutamata 125 586 948 LHÜd, samuti jäi kasutamata direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a lõikes 5a osutatud kogu 3 % lisakogus selleks ajavahemikuks ning neid võib kasutada selleks, et vältida vajadust kohaldada ajavahemikul 2026–2030 tasuta eraldatavate LHÜde suhtes sektoriülest paranduskoefitsienti. Kasutamata LHÜd maksimaalsest olemasolevast LHÜde kogusest, mida võib 2026. aastal tasuta eraldada, tehakse tasuta eraldamiseks kättesaadavaks järgmisel aastal, st 2027. aastal. Sama loogikat tuleks jätkuvalt kohaldada ka järgnevatel eraldamisperioodi 2026–2030 aastatel, millele on osutatud delegeeritud määruse (EL) 2019/331 artikli 2 punktis 15.

(9) Direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a lõike 5a kohaselt tuleb maksimaalse saadaoleva koguse suurendamiseks kasutada vajaduse korral täiendavat kogust, mis moodustab kuni 3 % LHÜde üldkogusest, mis on 368 419 533 ühikut kümneaastasel ajavahemikul 2021–2030. See kehtib juhul, kui liikmesriikide ja EMP EFTA riikide esitatud esialgsed tasuta eraldatavate LHÜde aastakogused käitise kohta ületavad pärast delegeeritud määruse (EL) 2019/331 V lisas sätestatud asjakohase teguri kohaldamist seda maksimaalset saadaolevat LHÜde kogust, mida võib tasuta eraldada. Ajavahemikul 2021–2030 kasutatakse kokku 289 226 630 LHÜd, mis pärinevad 3 % LHÜde üldkogusest. Seepärast peaks iga-aastane sektoriülene paranduskoefitsient ajavahemikul 2026–2030 olema 100 %.

(10) EMP EFTA riikides tuleb kohaldada tasuta eraldatavate LHÜde maksimaalseid aastakoguseid, mis on kindlaks määratud vastavalt enampakkumisel müüdavale osale, mis on sätestatud artikli 10 lõike 1 teises lõigus koostoimes artikli 10a lõigetega 5, 5a, 8 ja 8b, ning ühtlustatud eraldamiseeskirju ja sektoriülest paranduskoefitsienti ([5]). Seepärast tuleb arvesse võtta aastatel 2026–2030 tasuta eraldatavate LHÜde esialgseid iga-aastaseid koguseid, mis põhinevad EFTA järelevalveameti poolt vastuvõetud andmetel Islandi, Liechtensteini ja Norra osas. Põhjendustes 6 ja 9 osutatud arvutused kajastavad seda vajadust,

([3]) Komisjoni 27. juuli 2023. aasta otsus (EL) 2023/1575 ELi heitkogustega kauplemise süsteemis 2024. aastaks välja antavate liidu lubatud heitkoguse ühikute üldkoguse kohta (ELT L 192, 31.7.2023, lk 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/1575/oj).

([4]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2026. aasta määrus (EL) 2026/667, millega muudetakse määrust (EL) 2021/1119 seoses liidu 2040. aasta kliimaalase vahe-eesmärgi kehtestamisega (ELT L, 2026/667, 18.3.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2026/667/oj).

([5]) EMP ühiskomitee 8. detsembri 2023. aasta otsus nr 335/2023, millega muudetakse EMP lepingu XX lisa „Keskkond“ [2024/1420] (ELT L, 2024/1420, 13.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/1420/oj).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Iga aasta kohta eraldamisperioodil 2026–2030 on direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a lõike 5 ja artikli 10a lõike 5a kohase tasuta lubatud heitkoguse ühikute kohandamise ühtne sektoriülene paranduskoefitsient 100 %.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 23. juuli 2026

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Wopke HOEKSTRA